

POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie M. M.

skazanego za przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. i art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 17 kwietnia 2025 r.

wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 15 października 2024 r., sygn. II AKa 88/21 zmieniającego odnośnie tego skazanego wyrok Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 28 października 2021 r., sygn. II K 38/13,

na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

postanowił
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest utrwalony pogląd, że wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku na podstawie art. 532 § 1 k.p.k., jest odstępstwem od zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (art. 9 § 2 k.k.w.). Zastosowanie wspomnianej instytucji może więc nastąpić tylko wyjątkowo. Kontrola kasacyjna dotyczy bowiem prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, a więc wyroku objętego domniemaniem prawidłowości ustaleń i trafności rozstrzygnięć w nim zawartych.

Szczególne uprawnienie Sądu kasacyjnego wynikające z art. 532 k.p.k. wymaga potwierdzenia, że w sprawie zaistniały szczególne, nadzwyczajne względy nakazujące pozbawienie w tym trybie prawomocnego wyroku atrybutu wykonalności. Powodem ku temu może być zasadność argumentacji przedstawionej na poparcie zarzutów kasacji, stwarzająca wysokie prawdopodobieństwo wydania orzeczenia kasatoryjnego. Okoliczność ta musi być jednak dostrzegalna już „na pierwszy rzut oka”, skoro procedowanie w oparciu o art. 532 k.p.k. następuje przed merytorycznym rozpoznaniem kasacji. Gdy trafność zarzutów podniesionych w kasacji nie jest – na tym etapie – oczywista, samo zwrócenie się z wnioskiem o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku nie uzasadnia odstąpienia od wspomnianej na wstępie zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (zob. m.in. post. SN z 9.02.2023 r., V KK 681/21).

W kasacji wskazano, że powaga zarzutów kasacyjnych i wysoki stopień ich uprawdopodobnienia przemawia za wstrzymaniem wykonania wyroku, gdyż zarządzenie jego wykonania oznaczałoby nieodwracalność skutków kary dla skazanego w następstwie wdrożenia oczywiście niesłusznej kary pozbawienia wolności.

Rozważając te okoliczności, nie można było uznać, że w rachubę może wchodzić nieodwracalność skutków kary w razie jej wykonania, co miałoby przemawiać za wstrzymaniem wykonania wyroku. W szczególności argumentem w tym zakresie nie może być tylko (mniejsza czy większa) dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością przystąpienia do odbycia kary (por. postanowienie SN z 7.03.2022 r., IV KK 475/21. Instytucja z art. 532 k.p.k. zastrzeżona jest dla innych okoliczności, w szczególności takich, których wystąpienie w sposób nieuzasadniony wielokrotnie dolegliwość wynikającą z konieczności przystąpienia skazanego do odbycia kary (postanowienie SN z 13.04.2023 r., III KK 109/23).

Co do trafności zarzutów kasacji, na tym etapie postępowania incydentalnego, stwierdzić należało, że dla wykazania skuteczności zarzutów kasacji konieczne jest ustalenie, że owo naruszenie miało charakter rażący i mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Właściwym forum, zdaniem Sądu

Najwyższego dla rozważenia zaistnienia w szczególności tych elementów konstytuujących trafność zarzutów kasacji, będzie, w okolicznościach tej sprawy, rozprawa kasacyjna przeprowadzona przez skład sądu właściwy do dokonania tej czynności. Zatem stwierdzić należało, że na tym etapie postępowania twierdzenie kasatora o uprawdopodobnieniu w stopniu znacznym zasadności zarzutów kasacji jest przedwczesne.

Sąd Najwyższy ma nadto świadomość powagi i znaczenia zarzutu kasacji, wskazującego na wystąpienie w sprawie tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Jednakże na tym etapie procedowania z uwagi na podniesienie tego zarzutu w formie ogólnej, bez uszczegółowienia, którego z sędziów orzekających w instancji odwoławczej zarzut ten miałby dotyczyć, trudno uznać aby był to zarzut na „pierwszy rzut oka” zasadny w stopniu uzasadniającym skorzystanie z instytucji wskazanej w art. 532 k.p.k. Sąd Najwyższy zarzut ten rozważał i ustalił którego z sędziów procedujących w sprawie skazanego zarzut ten mógłby dotyczyć, ale wobec braku wyraźnej podstawy do przeprowadzenia badania kwestii bezstronności sędziego w tym postępowaniu incydentalnym, kwestia ta zostanie szczegółowo rozważona w toku rozprawy. Inaczej mówiąc – zarzut kasacji wskazujący na niespełnienie przez sędziego biorącego udział w składzie wydającym zaskarżone orzeczenie standardu niezawisłości i bezstronności, w sytuacji gdy nie ustalono aby uprzednio przeprowadzony test w zakresie spełnienia przez tego sędziego wskazanego standardu miał wynik negatywny, nie mieści się w – wykształconym w orzecznictwie Sądu Najwyższego – kanonie okoliczności „jednoznacznych w swojej wymowie”, uzasadniających wstrzymanie wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. Nie chodzi przy tym o samą rangę zarzutu, ale o realną, niemal bezspornie rysującą się możliwość jego uwzględnienia.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uznał, że w sprawie niniejszej nie zachodzą dostateczne podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k.

Dlatego orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[a.l]